

LICHAMELIJKE MAGAZINE opvoeding

Extra
artikel

BoesCool/Fit; een succesvol format als het gaat om sportstimulering

Dit artikel is een bonus bij Lichamelijke Opvoeding Magazine 6, 2019

Kinderen kennis laten maken met de grote diversiteit aan sporten in de directe woonomgeving van het kind. Dat is de doelstelling waarmee de stichting BoesCoolFit in 2011 van start is gegaan. In een artikel uit november 2015 is uitvoerig de werkwijze van BoesCoolFit beschreven. De stichting is de intermediair tussen onderwijs, gemeente en de sportaanbieders in Oldenzaal. Het moet leiden tot een grote sportdeelname van de kinderen in de basisschoolleeftijd. Het principe “jong geleerd is oud gedaan” is de basis voor een leven lang sporten; lifetimeskill. Tekst Bennie Nordkamp

Buurt, onderwijs en sport (BOS), bedoeld om de Nederlandse jeugd in beweging te brengen, stopt door gemeentelijke bezuinigingen in 2011. Het startmoment van een aantal Oldenzaalse sportliefhebbers om de goede initiatieven die de jaren daarvoor zijn ontplooid in stand te houden. De stichting BoesCoolFit wordt opgericht. Door een jaarlijkse financiële bijdrage uit het onderwijs en de gemeente is borging voor de lange termijn gerealiseerd.

Onderzoek

Bereiken we wel wat we vooraf voor ogen hebben? De jongste Oldenzaalse jeugd kennis laten maken met de diversiteit aan sportmogelijkheden in Oldenzaal?

Om de gemeente, het onderwijs en de sportaanbieders het nut van BoesCoolFit in te laten zien houden we de resultaten sinds de start bij in een database.

We hebben de afgelopen zeven jaar geconstateerd dat de vraag naar een leuke sport groot is. Nadat de kinderen zwemvaardig

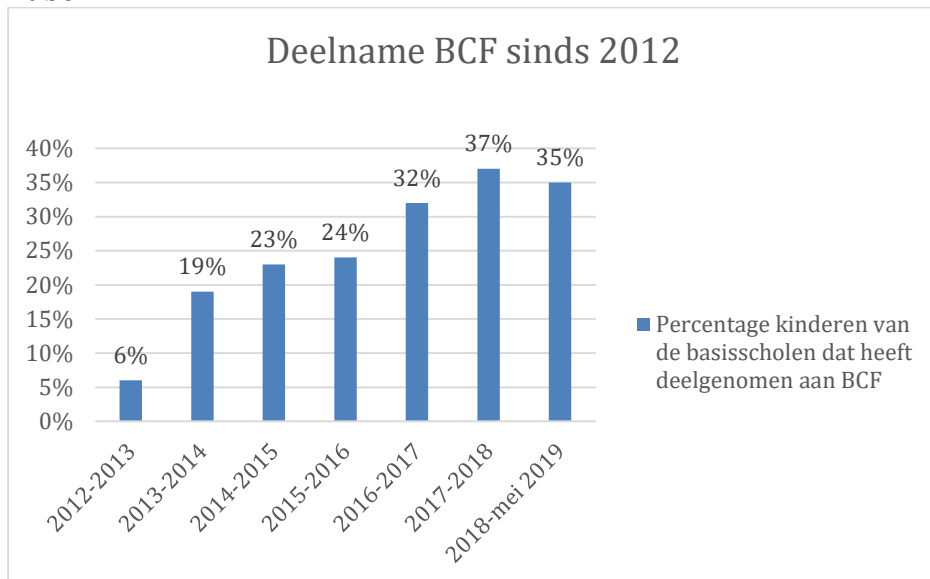
zijn mogen ze vaak op een sport naar keuze. De keuze in Oldenzaal is groot. Meer dan 40 sportorganisaties hebben een gevarieerd aanbod voor de jongste jeugd. Met name trendsporten als freerunning, outdoor sport, bootcamp en airtumbling zijn populair. Maar ook sporten als golf, skiën/snowboarden en karten zijn geliefd. Vaak konden de sportaanbieders het grote aanbod van kinderen niet aan. In sommige gevallen kon een extra cursus worden aangeboden. Vanwege een gebrek aan goed kader en vrijwilligers bij de sportaanbieders lukte dat soms ook niet. Ruim een derde van alle basisschoolleerlingen heeft weleens deelgenomen aan een buitenschoolse sportkennismakingscursus via BoesCoolFit. In de loop der jaren zien we de deelname van het aantal jonge leerlingen (6-9 jaar) toenemen en constateren we een afname van de oudere basisschooljeugd. Kinderen uit de groepen 7 en 8 hebben vaak al meerdere keren aan BoesCoolFit meegedaan en hebben de sport gevonden die bij hen past. De jongste

jeugd is na het halen van de zwemvaardigheid op zoek naar een leuke geschikte sport. Met

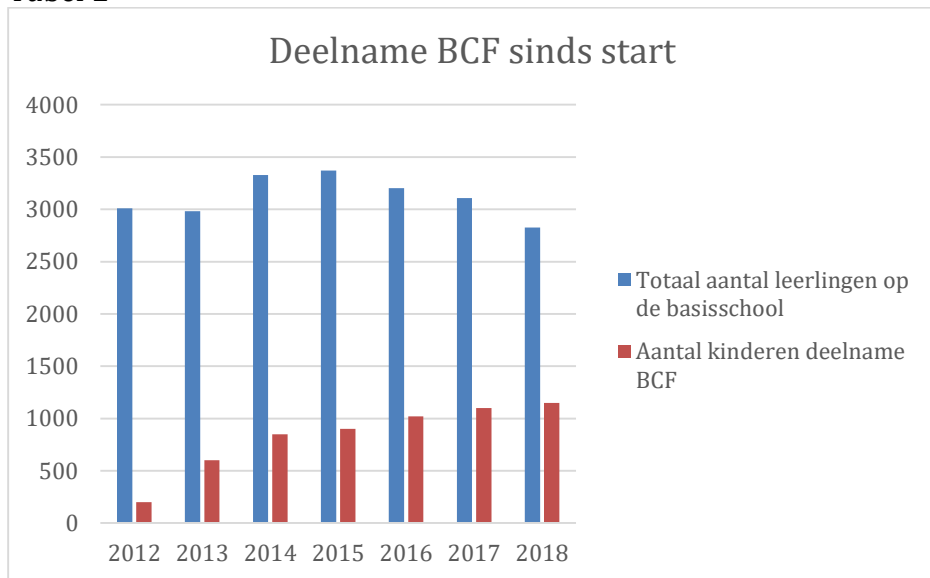
name deze groep neemt deel aan meerdere kennismakingscursussen.

Tabel 1,2 en 3 over aanbod en deelname

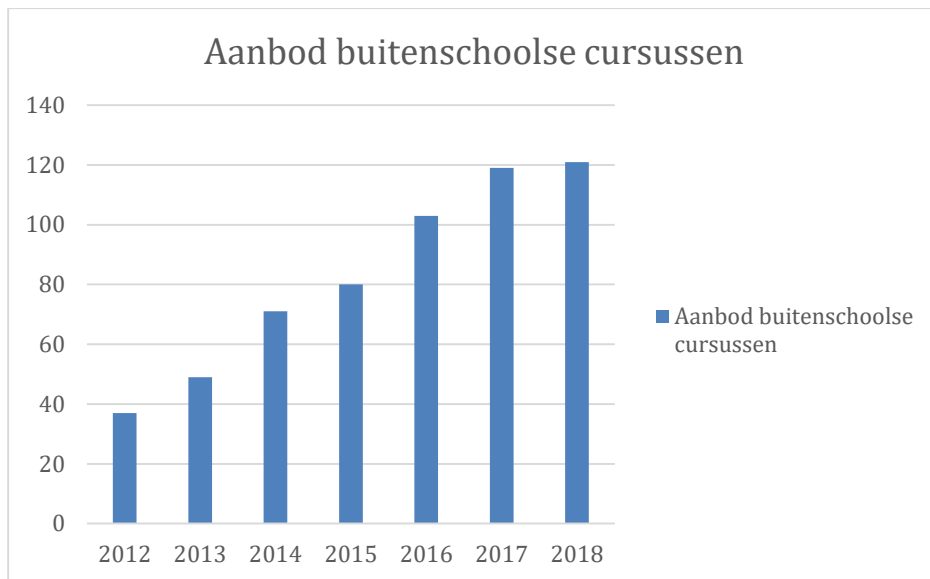
Tabel 1

Tabel 2

Tabel 3

Interventies

De afgelopen acht jaar hebben we behoorlijk wat aanpassingen gedaan om de vraag en het aanbod beter op elkaar af te stemmen. Het aantal cursussen is fors uitgebreid waardoor meer kinderen kunnen deelnemen aan een breed sportaanbod. Ook zijn er vervolgcursussen gecreëerd zodat kinderen de sport wat langer kunnen uitproberen dan de gebruikelijke vier lessen. Het binnenschoolse cursusaanbod is vergroot waardoor alle kinderen onder schooltijd kennis kunnen maken met verschillende sporten. Deelname aan een buitenschoolse cursus is dan vaak het vervolg. We hebben de sportaanbieders gevraagd om hun cursusaanbod te spreiden over het hele jaar zodat de kinderen kunnen kiezen in welke periode ze een cursus willen volgen. Het grote voordeel is dat kinderen niet in een korte periode meerdere verschillende cursussen hoeven te volgen om kennis te kunnen maken met meerdere sporten. Ook is er nagedacht wat de beste tijd is om een cursus aan te bieden. Een cursus schaatsen organiseren in oktober is zinvoller dan in maart.

De piek van inschrijvingen is met name in het begin van het kalenderjaar. Dan komt de folder uit en wordt het nieuwe cursusaanbod online gezet op de website. De folders worden verspreid onder de kinderen van alle

basisscholen en er is aandacht in de pers voor BoesCoolFit. Om de aandacht meer verspreid over het jaar te realiseren gaan we meer periodiek cursussen aanbieden en op de website plaatsen. Via social media (facebook/twitter) en e-mail (social schools, nieuwsbrieven etc.) informeren we de scholen en de kinderen over het actuele aanbod. In 2018 heeft BoesCoolFit onze mascotte 'BOES' (foto 1) tot leven gewekt. De mascotte is bij diverse sportactiviteiten aanwezig om de aandacht voor BoesCoolFit te vergroten. De sportaanbieders kunnen ook foto's en filmpjes plaatsen op de website boescoolfit.nl waarin ze uitleg geven over hun sport en de cursus die ze gaan geven. Boes is dan vaak één van de deelnemende sporters. Alle deelnemers van een cursus ontvangen ná de cursus een deelname certificaat van de betreffende sport (foto 2).

Foto 2: Deelnemers met certificaat

Foto 1: Boes

vakleerkrachten 2.0

Slechts twee van de elf basisscholen in Oldenzaal beschikten tot juni 2018 over een vakleerkracht bewegingsonderwijs. De twee buurtbeweegcoaches, in het bezit van een LO acte, die werken voor BoesCoolFit, hebben op alle Oldenzaalse basisscholen periodiek bewegingslessen verzorgd. Eén periode kon een school voor een aantal groepen de buurtbeweegcoach inzetten. Zo konden de scholen de meerwaarde ervaren van een vakleerkracht LO. Ook de Oldenzaalse politiek, die het belang van goed bewegingsonderwijs onderschrijft, zag dit als een mooie kans om het bewegingsonderwijs een flinke injectie te geven. Samen met het onderwijs en BoesCoolFit is gekeken naar de mogelijkheden voor de lange termijn. Inzet van de werkdruk gelden in het onderwijs en een subsidie van de gemeente voor 3.5 fte voor de komende vier jaar heeft ertoe geleid dat er nu op alle basisscholen een vakleerkracht gym werkzaam is. Vooral de politiek ziet de preventieve werking van sportdeelname op jonge leeftijd. Een gezonde leefstijl vanaf jonge

leeftijd moet leiden tot minder kosten in de jeugdzorg. Goed bewegingsonderwijs waar alle kinderen van profiteren is daar een wezenlijk onderdeel van. De vakleerkracht is heel goed in staat om interventies te plegen bij jonge kinderen om de motorische ontwikkeling te ontwikkelen en daarmee de sportdeelname te stimuleren. Het idee was om een vakleerkracht 2.0 aan te stellen die naast het verzorgen van bewegingslessen ook een taak heeft als het gaat om sportstimulering in de brede zin van het woord.

- **Motorische Remedial Teaching (MRT)** op de eigen school. Vanaf 1983 wordt er MRT gegeven in Oldenzaal op een vaste locatie in Oldenzaal. Door dit op de school door de eigen vakleerkracht te laten verzorgen kunnen meer kinderen deelnemen aan een MRT programma. De kinderen zijn na de MRT beter in staat om mee te doen met een sport naar keuze. De vakleerkracht kan na de MRT een goed advies geven bij het zoeken naar een geschikte sport.
- **Buitenschoolse sport** direct na schooltijd. Samen met de Oldenzaalse sportaanbieders een sportaanbod creëren waar kinderen aan kunnen deelnemen. De accommodatie (school, gymzaal, sportveld) zijn aanwezig waardoor kinderen kennis kunnen maken met verschillende sporten dichtbij huis. Op deze manier creëer je een verlengde schooldag waarin bewegen een grote rol speelt.
- **Individuele sportbegeleiding** door de eigen vakleerkracht. Vooral de kinderen die moeite hebben om zich te melden bij een geschikte sportvereniging, om welke redenen dan ook, kunnen door de eigen vakleerkracht worden begeleid naar een sport. De vakleerkracht heeft vaak een vertrouwensband met het kind en de ouders waardoor de drempel om mee te doen aan een sport kan worden verlaagd.

Extra subsidie van de gemeente is hiervoor in 2019 ter beschikking gesteld.

- **Organiseren van binnen- en buitenschoolse sportprojecten** waardoor kinderen inzicht krijgen in de diverse sporten waar ze een keus uit kunnen maken. Dat kan met de sportaanbieders, maar ook met NOC/NSF of andere sportorganisaties. Voorbeelden hiervan zijn: sportfundamentals voor atletiek (Loopland Overijssel), Trixx (bewegen voor de jongste

jeugd van 5-6 jaar, www.trixxs.nl) en zwemprojecten voor kinderen die (nog) niet zwemvaardig zijn. Bijvoorbeeld voor kinderen van statushouders die een verblijfsvergunning hebben of kinderen die, door welke redenen dan ook, nooit hun zwemdiploma hebben kunnen halen. We hebben afgesproken dat geen enkel kind de basisschool verlaat zonder zwemvaardig te zijn. Dergelijke projecten vraagt ook inzet van de vakleerkracht ná schooltijd. Overleg met instanties, ouders en sportorganisaties.

Foto 3: Op bezoek bij Heracles

Einde van het schooljaar 2018-2019 wordt dit project geëvalueerd. Alle resultaten worden dan in kaart gebracht.

Enquête

Afgelopen schooljaar hebben de kinderen van groepen 3 – 8 een vragenlijst ingevuld. 2121 kinderen hebben meegedaan aan deze enquête. Een paar conclusies op een rijtje.

- De helft van de kinderen heeft al eens meegedaan aan een buitenschoolse sportkennismakingscursus via BoesCoolFit (tabel 9).
- 58 % van de kinderen die wel eens hebben deelgenomen aan een cursus van

BoesCoolFit zijn daarna lid geworden van een sportorganisatie (tabel 11).

- 87% van de kinderen doet aan 1 of meerdere sporten (tabel 7).
- Meer dan de helft van de kinderen een nog een sportwens (tabel 8).
- Er zijn kinderen in de groepen 5-8 die nog niet zwemvaardig zijn (tabel 12).

De gemeente is blij met zulke resultaten en laat dat ook jaarlijks weer blijken door bijzondere activiteiten te ondersteunen. Zo wordt er jaarlijks een bijdrage geleverd aan

het schoolschaatsen in de wintermaanden. Samen met het onderwijs en BoesCoolFit worden de kosten betaald om zoveel mogelijk kinderen onder schooltijd de mogelijkheid te bieden om te gaan schaatsen op de ijsbaan Twente.

In 2016 en 2018 is er voor alle kinderen die hebben meegedaan aan een buitenschoolse kennismakingscursus een uitje geregeld naar een wedstrijd van resp. Heracles en Twente (foto's 3 en 4). Met 1250 deelnemers van BoesCoolFit samen met ouders naar het stadion van FC Twente.

Inmiddels zijn er door leerlingen van groep 8 op meerdere scholen al spreekbeurten gehouden over BoesCoolFit.

Foto 4: Op bezoek bij FC Twente

Foto 5: Certificaat freerunnen

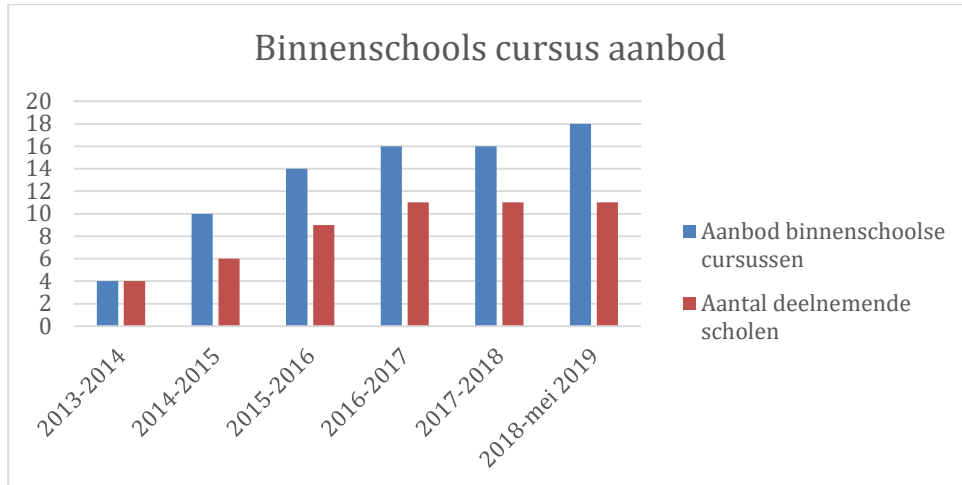
Verbinding

Sinds 2014 wordt door inzet van de buurtbeweegcoaches het bewegen in Oldenzaal gestimuleerd. De gemeente Oldenzaal ziet bewegen als middel in het sociale domein. Bewegen zorgt ervoor dat mensen elkaar ontmoeten, fitter blijven en elkaar ondersteunen als het eens wat moeilijker gaat. Tegelijkertijd kan door aandacht te schenken aan bewegen, het verenigingsleven worden ondersteund bij nieuwe vormen van bewegen waaraan behoefte is en het vormgeven van hun organisatie daarbij.

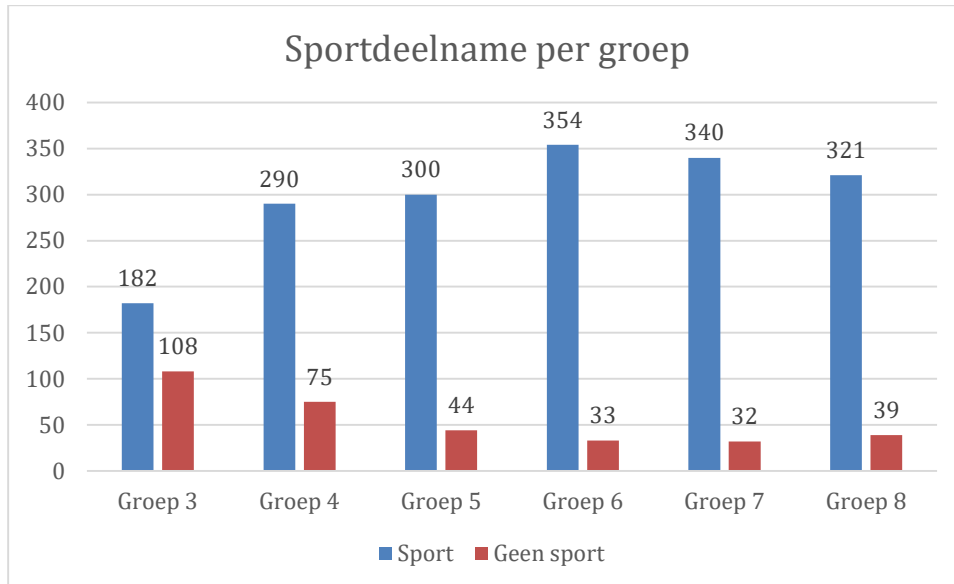
De gemeente Oldenzaal heeft samen met haar partners een stip op de horizon geformuleerd: *“een gelukkige inwoner die daar waar nodig ondersteund wordt en binnen zijn eigen kunnen bijdraagt aan de samenleving”*. In het Oldenzaalse sportakkoord is ook opgenomen: *“Doel is om de organisatie en financiën van de sport toekomstbestendig te maken. Daar hoort in onze tijd ook diversiteit in de samenstelling van sportbonden bij, net zoals de ontwikkeling van open sportclubs in wijken en een laagdrempelige toegang voor alle kinderen.”*

BoesCoolFit speelt hierin een belangrijke rol vanwege de samenwerking met alle sportorganisaties, scholen, gemeente en impuls. BoesCoolFit is als intermediair tussen deze organisaties een verbindende factor. (Bron; website gemeente Oldenzaal).

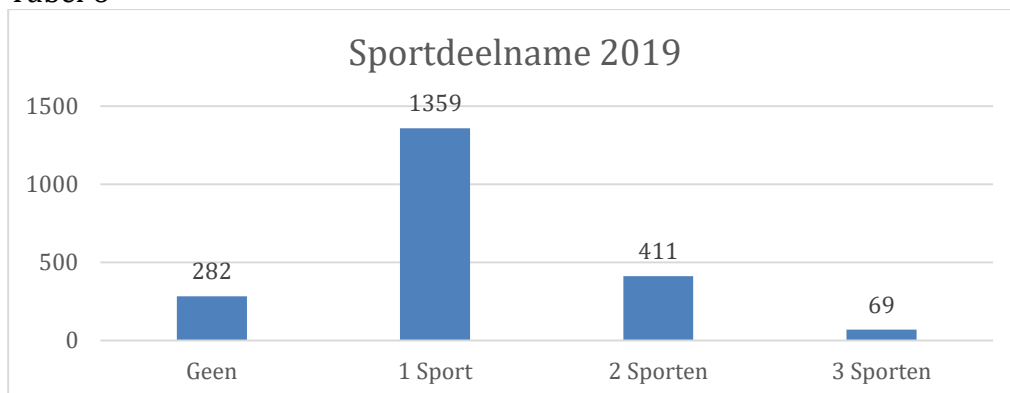
Tabel 4

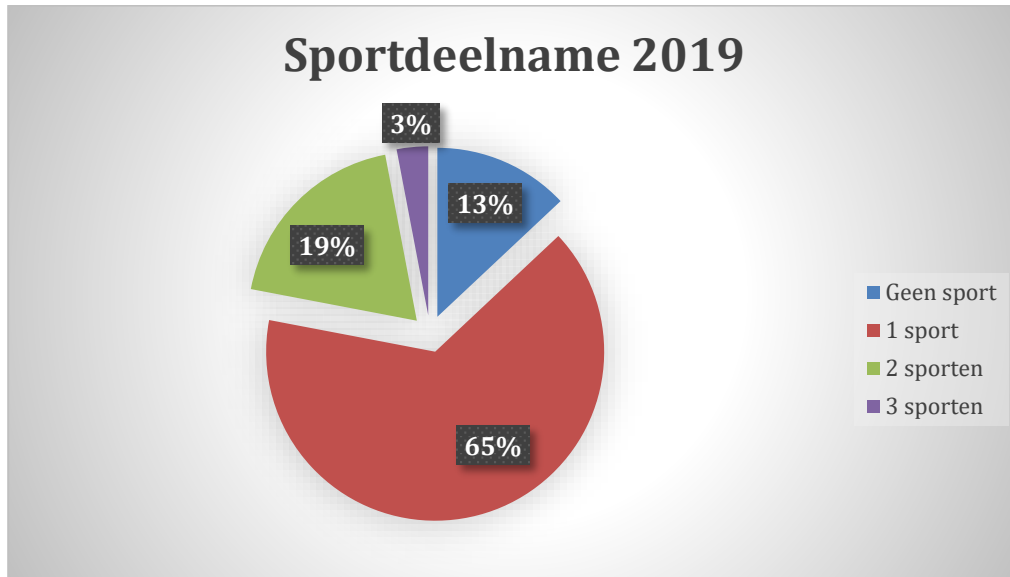
Tabel 5

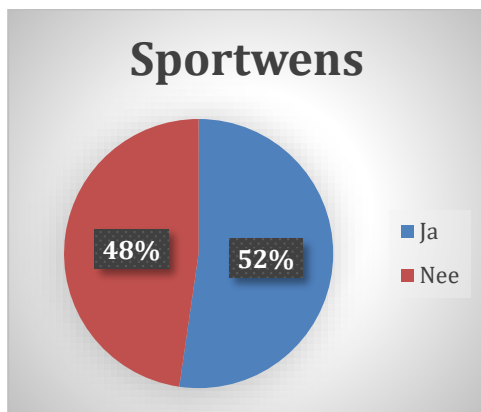
Tabel 6

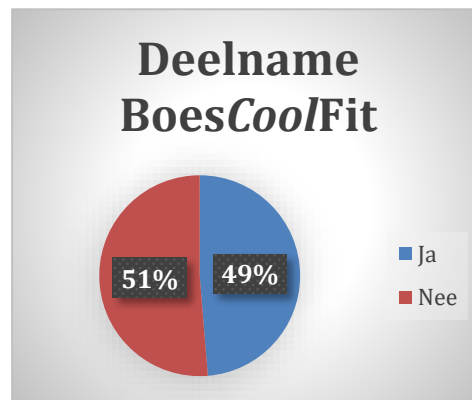
Tabel 7

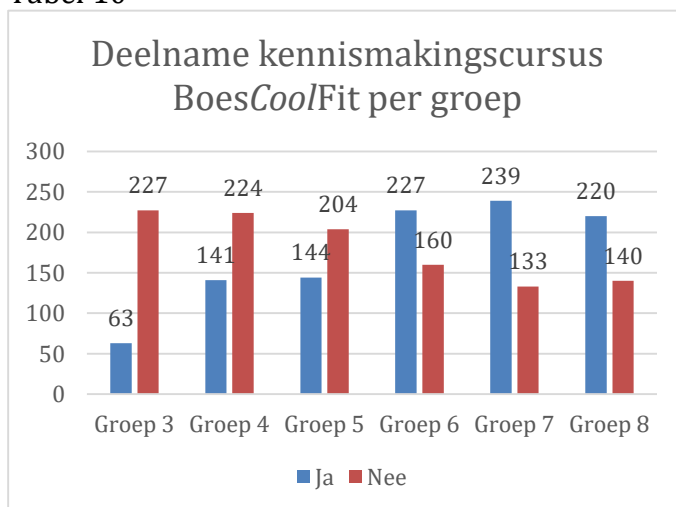
Tabel 8

Tabel 9

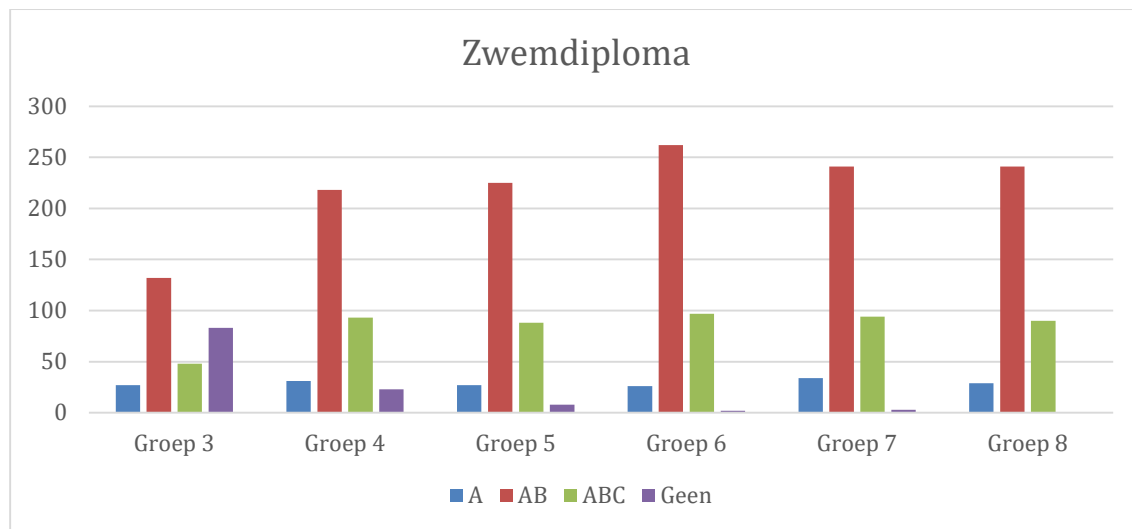
Tabel 10

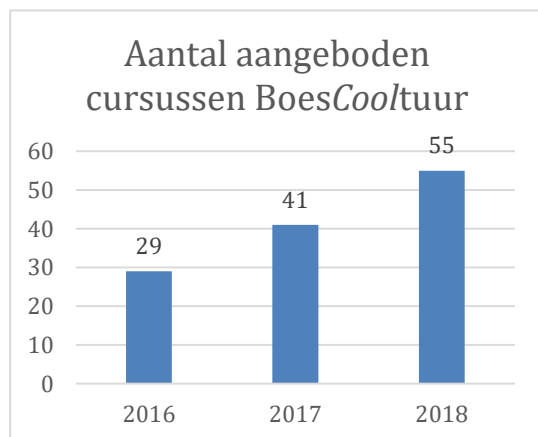
Tabel 11

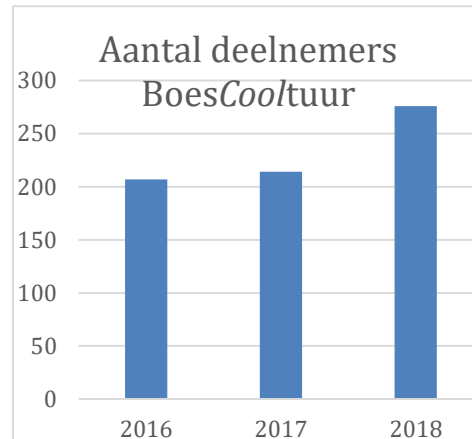
Tabel 12

Tabel 13

Tabel 14

BoesCoolTuur / BoesCoolFit55+

In navolging op BoesCoolFit heeft kunst en cultuur in Oldenzaal het concept van BoesCoolFit overgenomen om op dezelfde wijze (als BoesCoolFit) de jeugd te interesseren voor kunst en cultuur. Met een eigen website www.BoesCoolTuur.nl is in 2016 BoesCoolTuur van start gegaan. Met veel succes. Inmiddels is het jaarlijkse naschoolse cursusaanbod meer dan 35. Het aantal deelnemende kinderen neemt toe en is inmiddels gestegen tot boven de 300.

Vanaf september krijgen ook ouderen de mogelijkheid om mee te doen aan kennismakingscursussen bij diverse sportverenigingen. Dan start BoesCoolFit55+ met sport voor de groep ouderen (55+) in Oldenzaal. Veel sportorganisaties hebben inmiddels al een speciaal aanbod voor deze groeiende groep ouderen. De website Boescool55plus.nl laat vanaf september 2019 online.

2016 hebben BoesCoolFit en BoesCoolTuur nauw samengewerkt als het gaat om kennismaken met sport- en cultuur in Oldenzaal. In 2018 is de eerste sport- en cultuurmarkt van Oldenzaal georganiseerd door de stichting BoesCoolFit waar kinderen kennis konden maken met het enorme aanbod sport- en cultuur in Oldenzaal (Tabellen 13 en 14). De gemeente en de Oldenzaalse politiek ziet het belang hiervan in en wil deze samenwerking graag waar het kan uitbreiden en ondersteunen. Een account manager sport- en cultuur wordt binnenkort door de gemeente

aangesteld om ontwikkelingen te stimuleren en te begeleiden. BoesCoolFit wordt bij alle ontwikkelingen over gezonde leefstijl en sport nauw betrokken. Over duurzaamheid gesproken.

Bennie Nordkamp is vakleerkracht LO, MRT leerkracht, voorzitter BoesCoolFit. Doortje Grunder-Bleeker (doortje@boescoolfit.nl) en Jelle Heutink (jelle@boescoolfit.nl) zijn beide vakleerkracht LO op basisscholen in Oldenzaal en buurtbeweegcoaches.

Doelstellingen per 2019 VWS

(bron: min. VWS allesoversport.nl)

Een leven lang inclusief sporten, bewegen en beoefenen van culturele activiteiten mogelijk maken met een inhoudelijke focus op:

- *(Talent)ontwikkeling van jeugd en jongeren stimuleren.*
- *Sport-, beweeg- en cultuuronderwijs op en rond scholen versterken.*
- *Specifieke aandacht voor kwetsbare, minder kansrijke jongeren die (een risico op) een verminderde actieve leefstijl hebben.*
- *Inzetten op groepen mensen die belemmeringen ervaren bij het georganiseerde/formele en niet-georganiseerde/non-formele sporten en bewegen en beoefenen van culturele activiteiten, die te maken hebben met iemands leeftijd of levensfase, gender, fysieke of mentale gezondheid, etnische/sociale achtergrond, seksuele geaardheid, financiële situatie of sociale positie.*
- *Bereiken, toeleiden en begeleiden van personen die in armoede leven, zodat zij ondanks hun financiële situatie kunnen sporten/bewegen en meedoen aan culturele activiteiten.*
- *Lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen tussen gemeentelijke beleidsdomeinen en voorzieningen, gesubsidieerde/commerciële sport, cultuur, onderwijs, bso/kinderopvang, welzijn, zorg, gezondheid, bedrijven.*
- *Duurzaam versterken en innoveren van sport-, beweeg- en cultuuraanbieders/vrijwilligersorganisaties op het gebied van o.a. besturen, vrijwilligers, kader, diversiteit, inclusief en vraaggericht handelen.*

Logo sport & cultuur

Internetbanner

Contact: bennie@boescoolfit.nl
info@boescoolfit.nl

Kernwoorden: sportstimulering, naschoolse sport, buurtbeweegcoach